

VABILO

Vabimo vas na javno predavanje, ki ga bo imel

prof. dr. Koen Janssens

(Oddelek za kemijo, Univerza v Antwerpu, Belgija)

z naslovom

Opazovanje starih slik z novimi očmi – kemijsko slikanje, uporabno za umetnostne zgodovinarje in konservatorje

Predavanje v okviru cikla »**Znanstveni večeri**« bo potekalo v četrtek, **21. aprila 2016**, ob **19. uri** v dvorcu Lanthieri v Vipavi.

Sledil bo razgovor s predavateljem, ki ga bo moderiral dr. Iztok Arčon, redni profesor za fiziko na Univerzi v Novi Gorici.

Rentgenska radiografija (XRR) in infrardeča reflektografija (IRR) sta metodi za neinvazivno analizo slik, ki ju tradicionalno uporabljajo muzeji širom po svetu. Sliko lahko takšni analizi podvržemo iz več razlogov:

- umetnostni zgodovinarji želijo izvedeti več o zgodovini slike: Kako je nastala? Kakšne spremembe je doživljala skozi svojo (dolgo) zgodovino? Ali se kaj skriva pod njeno površino?
- prodajalci umetnin ali lastniki umetniških del se morda sprašujejo, ali je delo original: Ali je mogoče najti objektivne pokazatelje, ki potrdijo povezavo med umetniškim delom in (slavnim) slikarjem ali pa serijo slik določenega avtorja?
- konservatorji želijo pridobiti podatke o materialnih aspektih slike: Katere materiale je uporabljal umetnik? Kakšne kombinacije pigmentov, barv in veziv je uporabil, da je dosegel določeni optični učinek? Kateri od teh materialov so ohranjeni in kateri so okrnjeni?

Od leta 2007 dalje poznamo izpopolnjeno verzijo rentgenske radiografije; to je metoda kemijskega slikanja, ki deluje s pomočjo makroskopske rentgenske fluorescence (MA-XRF).

Izdelali smo premično napravo za skeniranje, ki nam omogoča pregled slik v galeriji ali muzeju, kjer so slike razstavljene.

V primerjavi z metodo XRR ima metoda MA-XRF več prednosti. Najpomembnejši sta:

- (a) metoda MA-XRF ustvari serijo elementno-specifičnih podob, ki so vezane na posamezne kemijske elemente v pigmentih slike; na ta način lahko sledimo umetnikovi razporeditvi pigmentov na površini slike ali pa malo pod njo,
- (b) kontrast v tovrstnih elementnih porazdelitvah na sliki ne pokaže le razporeditve svinčevega belila, kot to vidimo pri XRR, ampak lahko razkrije tudi številne druge pigmente.

V predavanju bomo na več konkretnih primerih iz prakse predstavili učinkovitost in uporabnost kemijskega slikanja z metodo MA-XRF, s katero smo lahko odgovorili na pomembna vprašanja umetnostnih zgodovinarjev, prodajalcev umetnin in konservatorjev. Poleg študij slik modernejših slikarjev iz dvajsetega stoletja, kot so Van Gogh, Magritte in Pollock, bomo predstavili tudi MA-XRF analize slik znamenitih flamskih, nizozemskih in italijanskih slikarjev, ki so delovali od 15. do 17. stoletja: Memling, Caravaggio, Rubens in Rembrandt.

Znanstveni večer bo potekal v angleščini.

Vljudno vabljeni!

Dodatne informacije: Andreja Leban, Stiki z javnostmi, T: 05 3315 397, E: andreja.leban@ung.si, www.ung.si

